

TUR 1, TIBRO CENTRUM 12 km

www.skaraborgsleder.se

13 mars, 2013

Välkommen på en runda där du kan bekanta dig med Tibros historia. Turen tar dig från det första "industriområdet", förbi kyrkan, möbelverkstad och sågkvarn till storgård och tidig bybildning. Glöm inte att besöka det modernaste i Tibro, nämligen inredningscentrat Inredia. Rundan är lätttrampad och har fina rastplatser.

CYKELLEDEN

Startpunkt: Leden utgår från Järnvägsparken i korsningen mellan Centrumgatan och Allén.

Logistik: Leden är en rundslinga på 12 km.

Svårighetsgrad: Lätt. Leden följer till största delen asfalterade gator och vägar i ett flackt landskap. Tur 1 är även lämplig för barnfamiljer.

Tips: Som komplement till ledbeskrivningen finns en detaljerad karta över Tibro tätort med alla gatunamn. Kartan kan hämtas på informationscentralen där du även får tips på caféer och matställen längs cykelleden. Se service nedan.

VIKTIGA TELEFONNUMMER

- ♦ Informationscentralen i Kommunhuset, tel 0504-181 01
- ♦ Nödsituation, tel 112
- ♦ Vårdcentralen, tel 0504-403 00

SERVICE

A. Informationscentralen i Kommunhuset: Centrumgatan 17, tel 0504-181 01, www.tibro.se

B. Vandrarhemmet Tärnan: Breviksvägen 2, tel 0504-148 64, 0708-82 59 41, se även hemsidan www.vandrarhemmettarnan.se

C. Inredia: Brovägen 26, tel 0504-184 00, se även www.inredia.se (inredningsteman och restaurang)

LEDBESKRIVNING

1. Södra centrum. Vid 1900-talets början växte det första "moderna" Tibro tätort fram kring järnvägsstationen och godsmagasinet. På den tiden kallades området Skålmossen. Här fanns ett koncentrat av den tidiga industrialiseringens möbelverkstäder. Idag finns bara ett fåtal av dessa bevarade, bl a Björkhammra Möbler, vars tidigare namn var "Arken".

2. Ralph Erskine föddes 1914 i London där han fick sin utbildning och startade sin bana som arkitekt. 1939 kom han till Sverige. Han var en av vår tids stora arkitekter och har med sin personliga och okontroversiella stil blivit internationellt känd och uppskattad. **Brittgården**, uppförd 1959-1969, är ett område med enfamiljshus och lägenheter i loftgångshus och är kanske Erskines mest omtalade bostadsområde i Sverige. Mönstret med hyreshusens skyddande rörelse kring mindre enheter har Erskine sedan använt om och om igen.

3. Kyrkefalla kyrka invigdes 1839 och ersatte en tidigare kyrka från 1700-talet. Enligt sägnen fanns redan under tidig medeltid en kyrka på denna plats. Kyrkan har under 1900-talet genomgått ett par större renoveringar. 1963 ägnades stor omsorg åt kyrkans färgsättning, avsedd att understryka kyrkans ljusa, öppna karaktär. Kyrkans predikstol kommer från en tidigare kyrka, troligen från 1600-talet. Det äldsta föremålet i kyrkan är ett 1300-talskrusifix. Altaruppsats och dopfont har ritats av kyrkoarkitekt Westerberg. Kyrkans lillklocka med en oförklarligt bakvänd runinskrift är möjligen från 1200-talet.

4. Hörnebo anses vara vaggan för möbelsnickeriet i Tibro. Snickeribyggnaden på Kyrkefallavägen 33 är ett bra exempel på en **gammal verkstad**. Ursprungligen inrymde byggnaden både verkstad och bostad, vilket var en vanlig kombination.

5. Under 1800-talets första decennier fick Kyrkefalla kvarnar ett för socknen karakteristiskt utseende. Till kvarnarna i Ingelsby, **Kronkvarn**, Tibro kvarn och senare även

Pökan, fogades ett sågverk. Under 1800-talet drevs nio sågkvarnar i Kyrkefalla. En "äkta" Kyrkefallakvarn ska vara en intakt bevarad sågkvarn. Kronkvarn är ett exempel på en sådan och visar sågkvarnens utveckling från 1700-talet till nutid.

6. Balteryd var ursprungligen en kronogård på ett mantal (mått på skattekraften) och var rusthåll för Västgöta regemente, Kåkinds kompani nr 73. Gammalgårdens mangårdsbyggnad och arrendatorsflygel uppfördes på 1840-50-talen. Den äldsta av gårdens byggnader, Kölnan, byggdes på 1700-talet och användes vid öl- och brännvinsframställning. Gården utgör ett utmärkt exempel på en storgård från självhushållens tid. Idag hembygdsgård med ladugård och ekonomibyggnad.

7. Längs Gästgivarevägen finns idag några rester från ett svunnet Tibro. Här låg Tibro by, omnämnd redan på 1400-talet med sina två hemman, Tibro Skattegård (Tibro Stora) och Tibro Lillegård (Tibro Lilla). Idag återstår mangårdsbyggnaden från Tibro Lilla, Gästgivarevägen 29, som härstammar från 1860-talet. På motsatta sidan med adress Bygatan 1 finns en mangårdsbyggnad från Tibro Skattegård. Den kallades Thorsellsgården uppfördes i början av 1900-talet.

8. Inredia är Tibros nya satsning på framtidsutveckling. I en f d textilfabrik från 1949 inryms nu informationscentrum, utställningar, restaurang och "mötesplats för världens inredare". Besök oss gärna personligen eller gå in på vår hemsida www.inredia.se.

9. Tibro Gästgivergård. På Gästgivervägen 16 drevs gästgiververksamhet mellan åren 1640-1921.

10. Högåskyrkan ligger på Smulebergs gårds tidigare mark. Kyrkan ritades av Carl-Hampus Bergman och invigdes 1966. 1983 gjordes en lyckad om- och tillbyggnad som nu också inrymmer pastorsexpedition, samlingssal och lokaler för barn- och ungdomsarbete. Kyrkan tillkom som komplement till Kyrkefalla kyrka.

